

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ
РОБОТИ СТУДЕНТІВ
з дисципліни
“ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК”
(для бакалаврів)**

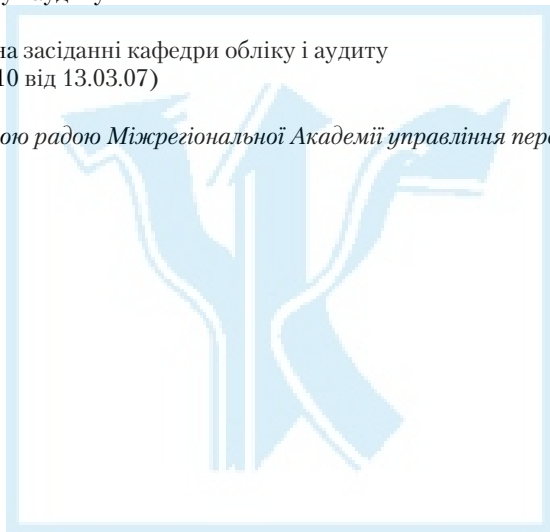
МАУП

Київ 2008

Підготовлено професором *М. Ф. Базасем* і доцентом *М. А. Проданчуком*
кафедри обліку і аудиту

Затверджено на засіданні кафедри обліку і аудиту
(протокол № 10 від 13.03.07)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

МАУП

Базась М. Ф., Проданчук М. А. Методичні рекомендації щодо забезпечення самостійної роботи студентів з дисципліни “Фінансовий облік” (для бакалаврів). — К.: МАУП, 2008. — 67 с.

Методичні рекомендації містять пояснювальну записку, ситуаційні задачі, тести для самоконтролю, а також список літератури і додатки.

© Міжрегіональна Академія
управління персоналом (МАУП),
2008

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

В умовах гуманізації та індивідуалізації навчального процесу у вищій школі зростає роль самостійної роботи студентів, освіта передбачає оволодіння прийомами самостійного набуття знань і подальшого творчого використання. Система освіти сьогодні покликана вирішувати завдання, спрямовані на формування навичок самостійної творчої роботи. Іде активний пошук таких форм організації навчальної діяльності, які б найкращим чином сприяли розвитку самостійного мислення, творчого, зацікавленого ставлення до процесу пізнання. Самостійна робота студентів є одним із основних резервів підвищення ефективності навчання фахових дисциплін.

Основна мета методичних рекомендацій — формування самостійності студентів, закріплення теоретичних положень дисципліни “Фінансовий облік” і придбання практичних навичок ведення фінансового обліку, розпочинаючи зі складання журналу реєстрації господарських операцій за звітний період із зазначенням кореспондуючих рахунків, підрахунку оборотів по рахунках, визначення сальдо на кінець місяця та складання Балансу підприємства.

Теоретична частина теми містить перелік питань для самоконтролю і підготовки до аудиторних занять. Тестові завдання, запропоновані до кожної теми, сприятимуть визначенню рівня засвоєння знань.

Перед тим як приступити до виконання ситуаційних задач, студенти мають бути добре обізнані з методологією, організацією та технікою ведення фінансового обліку, знати теоретичний матеріал та нормативні документи щодо організації фінансового обліку та складання фінансової звітності.

До методичних рекомендацій додається додаток, використання якого дасть змогу швидко та на належному рівні виконати роботу.

Наведені найменування підприємств, прізвища посадових осіб, цифрові та інші дані є умовними і довідковим матеріалом слугувати не можуть.

ЗМІСТ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Тема 1. Облік грошових коштів

Опорний конспект, матеріал лекцій.

Дайте відповідь на запитання:

1. Що являє собою каса підприємства?
2. У чому полягають обов'язки касира?
3. Які основні нормативні документи з обліку грошових коштів на рахунках у банках?
4. Які документи подають юридичні особи до установ банків для відкриття поточних рахунків?
5. Які первинні документи є підставою для виконання операцій на поточних рахунках?
6. Які існують форми безготівкових розрахунків. Дайте їм коротку характеристику.
7. Яке призначення валютного рахунку?

Тести для самоконтролю

1. До якої групи рахунків належить рахунок 30 "Каса"?

- 1) регулюючі;
- 2) операційні;
- 3) основні, ресурсів;
- 4) калькуляційні.

2. З якою періодичністю необхідно здійснювати інвентаризацію в касі?

- 1) раз на рік;
- 2) щомісяця;
- 3) щоквартально і при зміні матеріально відповідальної особи в касі;
- 4) при зміні керівника підприємства.

3. У якому документі узагальнюється інформація про рух готівки в касі підприємства?

- 1) звіт касира;
- 2) матеріальний звіт;
- 3) звіт про рух грошових коштів;
- 4) звіт про фінансові результати.

4. Яким документом оформлюється надходження грошей в касу підприємства?

- 1) видатковим касовим ордером;
- 2) прибутковим касовим ордером;
- 3) грошовим чеком;
- 4) звітом касира.

5. Облік операцій за кредитом рахунку 31 “Рахунки в банку” проводиться:

- 1) у журналі 2;
- 2) журналі 1;
- 3) відомості 1.2.
- 4) правильної відповіді немає.

6. Журнал 1 ведуть за кредитом рахунків:

- 1) 30;
- 2) 31;
- 3) 30; 31; 33;
- 4) правильної відповіді немає.

7. Банк реєструє всі проведені операції:

- 1) у виписці;
- 2) журналі 1;
- 3) журналі 2;
- 4) відомості 1.2.

8. Операції, зміст яких пов'язаний з одержанням у касу і видачі з каси готівки, називаються:

- 1) банківськими;
- 2) грошовими;
- 3) касовими;
- 4) всі відповіді правильні.

9. Який документ подається до установи банку для отримання готівки?

- 1) заява;
- 2) акредитив;
- 3) супровідна відомість;
- 4) чек.

10. Якими документами оформляється здавання готівки до банку?

- 1) чек;
- 2) заява на внесок готівкою;
- 3) прибутковий касовий ордер;
- 4) платіжне доручення.

11. Який документ містить інформацію про наявність і рух коштів на поточному рахунку в банку?

- 1) акредитив;
- 2) меморіальний ордер;
- 3) платіжне доручення;
- 4) виписка банку.

12. На якому рахунку відображається позитивна курсова різниця грошових коштів на поточному рахунку в іноземній валюті:

- 1) 945;
- 2) 714;
- 3) 744;
- 4) 974.

13. Як відображається в обліку надходження готівки до каси з поточного рахунку банку?

- 1) Д30 К60;
- 2) Д 31 К 30;
- 3) Д 30 К 31;
- 4) Д 372 К 30.

14. Яким записом відображається в обліку внесення в касу готівки від учасників у рахунок їхніх вкладів до статутного капіталу підприємства:

- 1) Д30 К 46;
- 2) Д30 К372;
- 3) Д30 К 70;
- 4) Д46 К30.

Мета завдання

Вивчення порядку відображення на рахунках бухгалтерського обліку операцій, пов'язаних з обліком грошових коштів, набуття практичних навичок щодо складання оборотно-сальдового балансу, жур-

налу реєстрації господарських операцій, рознесення господарських операцій по рахунках синтетичного обліку та складання основних форм фінансової звітності.

Задача 1

Необхідно: розглянути ситуації та пояснити їх законність або допущені порушення.

Дані для виконання:

- 1) готівка, призначена для виплати заробітної плати працівникам підприємства, використана на загальновиробничі потреби;
- 2) підприємство видало заробітну плату працівникам коштами з отриманої в касу виручки. На дату виплати заробітної плати підприємство мало податкову заборгованість;
- 3) підприємство протягом одного дня розрахувалося готівкою:
  - із МП “Світанок” на суму 11000 грн;
  - із ТОВ “Світоч” на суму 6000 грн;
  - за кількома платіжними документами на суму 4000 грн;
- 4) здійснено розрахунок готівкою між підприємствами без документів, що підтверджують підстави для витрачання готівки;
- 5) видана готівка установою банку військовій частині по чеку без розшифрування призначення готівки;
- 6) підприємство отримало готівку для виплати заробітної плати, залишки якої протягом двох днів перевищували встановлений ліміт;
- 7) підприємство видало у підзвіт готівку працівникові, який не відзвітувався за попередню видану в підзвіт суму;
- 8) касир зберігає в касі особисті гроші;
- 9) у результаті інвентаризації касової готівки виявлено її нестачу. Договору про повну матеріальну відповідальність з касиром не укладено. Хто нестиме відповідальність у такому разі?
- 10) підприємство отримало наприкінці робочого дня (після завершення роботи вечірньої каси) в касу велику суму готівкою, що перевищує ліміт. Наступного дня готівку здали до банку.

Задача 2

- Скласти журнал реєстрації господарських операцій за листопад місяць.
- На підставі даних балансу відкрити рахунки синтетичного обліку.

- Провести рознесення господарських операцій по рахунках синтетичного обліку.
- Підрахувати обороти по рахунках і вивести сальдо на кінець жовтня звітного року.
- Скласти оборотний баланс із синтетичних рахунків за листопад місяць звітного року.
- Скласти баланс підприємства станом на кінець жовтня звітного року.

Дані для виконання

Господарські операції за листопад звітного року

1. Оприбуткована в касу короткострокова позичка банку — 2500 грн.
2. Внесено готівкою в касу виручку від реалізації продукції 1000 грн.
3. Отримано готівка в касу в погашення векселя — 3000 грн.
4. Отримано в касу готівкою цільове фінансування — 2000 грн.
5. Видано з каси готівку під звіт для закупівлі товарно-матеріальних цінностей — 1200 грн.
6. Передано з каси грошові кошти інкасатору — 500 грн.
7. Отримано за чеком з рахунка банку готівку:
на відряджувальні і господарські витрати — 200 грн;
на виплату заробітної плати — 5000 грн;
на виплату аліментів — 500 грн;
8. Внесена на рахунок у банку сума депонованої заробітної плати — 600 грн.
9. Погашено дебіторську заборгованість.
10. Надійшли в банк грошові кошти від покупців за реалізовану продукцію — 6000 грн.
11. Перераховано платіжним дорученням в погашення короткострокової позики — 2500 грн.
12. Проведені платіжним дорученням розрахунки з постачальниками — 6000 грн.
13. Погашена платіжним дорученням заборгованість з бюджетом 1000 грн.

Оборотно-сальдовий баланс на 1 листопада звітного року

Показник	Сальдо на початок	
	Д	К
10 "Основні засоби"	11000	
131 "Знос основних засобів"		4000
26 "Готова продукція"	9000	
30 "Каса"	15000	
31 "Рахунки в банках"	35000	
34 "Короткострокові векселі одержані"	4000	
36 "Розрахунки з покупцями та замовниками"	4000	
37 "Розрахунки з підзвітними особами"	120	
40 "Статутний капітал"		48020
42 "Додатковий капітал"		6000
44 "Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)"		4000
63 "Розрахунки з постачальниками та підрядниками"		11000
641 "Розрахунки за податками"		3500
65 "Розрахунки за страхуванням"		600
661 "Розрахунки за заробітною платою"		1000
	78120	78120

Тема 2. Облік дебіторської заборгованості

Опорний конспект, матеріал лекцій.

Дайте відповідь на запитання:

1. Дайте визначення дебіторської заборгованості.
2. Які фактори впливають на величину дебіторської заборгованості?
3. За якими ознаками класифікують дебіторську заборгованість?
4. Визначте, наявність яких первинних документів необхідна при розрахунках з вітчизняними та іноземними покупцями.
5. Як відповідно до П(С)БО 10 формується резерв сумнівних боргів?

Тести для самоконтролю

1. Дебіторська заборгованість — це:

- а) дійсне зобов'язання підприємства, що виникло з минулих подій, розрахунок за яким повинно привести до вилучення майна і зменшення ресурсів;
- б) заборгованість засновників пов'язана із внесками до статутного капіталу;
- в) частина оборотного капіталу, а також вимоги на його отримання у вигляді готівки, матеріальних та інших ресурсів від суб'єктів господарювання;
- г) грошові суми, які підлягають сплаті, але не сплачені.

2. Поточна дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги, щодо якої існує невпевненість в її погашенні, заборгованість визнається як:

- а) безнадійна;
- б) довгострокова;
- в) поточна;
- г) сумнівна.

3. Сума дебіторської заборгованості, яка не виникає у процесі нормального операційного циклу і буде погашена після 12 місяців з дати балансу, класифікується як:

- а) безнадійна;
- б) довгострокова;
- в) поточна;
- г) сумнівна.

4. Облік розрахунків з дебіторами регламентується:

- а) П(С)БО 10;
- б) Законом України “Про бухгалтерський облік і фінансову звітність”;
- в) П(С)БО 16;
- г) П(С)БО 7.

5. Дебіторська заборгованість у підсумку балансу враховується:

- а) за чистою реалізаційною вартістю;
- б) первісною вартістю;
- в) дисконтованою вартістю майбутніх платежів;
- г) залишковою вартістю.

6. Хто з осіб не є дебітором?

- а) покупець;
- б) замовник;
- в) постачальник;
- г) працівник підприємства, відправлений у відрядження.

7. Дебіторська заборгованість на рахунку 36 обліковується:

- а) за чистою реалізаційною вартістю;
- б) первісною вартістю;
- в) дисконтованою вартістю майбутніх платежів;
- г) залишковою вартістю.

8. Які документи використовуються для оформлення товарно-грошових операцій між покупцем і продавцем?

- а) накладна, рахунок-фактура, товарно-транспортна накладна;
- б) товарно-грошовий звіт, акт приймання-передавання товарно-матеріальних цінностей, накладна-вимога;
- в) прибутковий касовий ордер, об'ява на внесок готівкою, платіжна вимога;
- г) акт інвентаризації грошових коштів, акт введення в дію основних засобів.

9. При відображенні дебіторської заборгованості на рахунках бухгалтерського обліку бухгалтер повинен дотримуватись принципу:

- а) нарахування та відповідності доходів і витрат;
- б) періодичності;
- в) автономності;
- г) безперервності.

10. Операційний цикл – це:

- а) проміжок часу між купівлею та реалізацією товарів;
- б) проміжок часу між придбанням запасів та отриманням продукції;
- в) проміжок часу між придбанням запасів для здійснення діяльності та отримання коштів від реалізації виробленої з них продукції або товарів;
- г) немає правильної відповіді.

11. Будь-яка дебіторська заборгованість визнається:

- а) частиною власного капіталу;
- б) активом;

- в) зобов'язанням;
- г) немає правильної відповіді.

12. Створення резерву сумнівних боргів стосується:

- а) всіх видів дебіторської заборгованості;
- б) дебіторської заборгованості за товари, роботи і послуги;
- в) дебіторської заборгованості за виданими авансами;
- г) дебіторської заборгованості за нарахованими доходами.

13. Який рахунок призначений для обліку розрахунків за претензіями, які пред'явлені постачальникам, підрядникам, транспортним та іншим організаціям:

- а) 372;
- б) 362;
- в) 377;
- г) 374.

14. Яка проводка відповідає операції: “Погашено заборгованість за товари, роботи і послуги перед постачальниками”:

- а) Д-т 631 К-т 311;
- б) Д-т 301 К-т 311;
- в) Д-т 361 К-т 311;
- г) Д-т 37 К-т 311.

15. Яка проводка відповідає операції: “Нараховано резерв по сумнівних боргах дебіторів”:

- а) Д-т 20 К-т 38;
- б) Д-т 944 К-т 38;
- в) Д-т 38 К-т 63;
- г) Д-т 36 К-т 38.

Мета завдання

Вивчення порядку відображення на рахунках бухгалтерського обліку операцій, пов'язаних з обліком дебіторської заборгованості, набуття практичних навичок щодо складання оборотно-сальдового балансу, журналу реєстрації господарських операцій, рознесення господарських операцій по рахунках синтетичного обліку та складання основних форм фінансової звітності.

Що необхідно зробити:

- на підставі оборотного балансу скласти Баланс на початок звіт-ного періоду;
- на підставі даних Балансу відкрити рахунки синтетичного облі-ку;
- скласти журнал реєстрації господарських операцій;
- провести рознесення господарських операцій по рахунках син-тетичного обліку;
- скласти оборотний баланс з синтетичних рахунків на кінець звітного періоду;
- скласти Баланс на кінець періоду.

Дані для виконання

Курс НБУ на дату здійснення операцій

Дата	Курс НБУ, грн./євро
01.01. звітного року	5,80
12.01. звітного року	6,00
14.01. звітного року	6,05
16.01. звітного року	6,10

Господарські операції за звітний період

1. За даними інвентаризації було розраховано коефіцієнти сум-нівності за групами непогашення і створено резерв у розмірі 10000 грн.
2. Реалізовано готову продукцію підприємству “Зірка” на суму 42000 грн, у тому числі ПДВ, собівартість реалізованої продук-ції – 20000 грн.
3. Зараховано на рахунок у банку від підприємства “Зірка” части-ну виручки від реалізованої продукції в сумі 10000 грн, на ре-шту суми одержано вексель в оплату за отриману продукцію. Нараховані відсотки за векселем (15 %).
4. Погашено вексель та нараховані відсотки підприємством “Зір-ка” перерахуванням коштів на рахунок у банку.
5. Підприємство отримало інформацію про банкрутство підпри-ємства ТОВ “Моноліт”, сума дебіторської заборгованості якого становить 5000 грн.
6. ТОВ “Моноліт” сповістило, що може сплатити борг, який під-приємство визнало як безнадійний, у сумі 3000 грн.

7. Надійшли грошові кошти в погашення відновленої дебіторської заборгованості.
8. 12.01. звітного року. Погашено дебіторську заборгованість ТОВ “West” у сумі 1000 грн.
9. 14.01. звітного року. Підприємство одержало попередню оплату на поточний рахунок від ТОВ “Орбіта” в сумі 8000 грн.
10. 16.01. звітного року. Відвантажено попередньо оплачену готову продукцію за продажною вартістю 48400 грн, за собівартістю — 25000 грн.

Таблиця 2

Оборотно-сальдовий баланс на початок звітного періоду

Рахунок	Сальдо на початок	
	Д	К
1	2	3
10 “Основні засоби”	200000	
131 “Знос (амортизація) необоротних активів”		50000
14 “Довгострокові фінансові інвестиції”	30000	
16 “Довгострокова дебіторська заборгованість”	10000	
17 “Відстрочені податкові активи”	10000	
20 “Виробничі запаси”	20000	
23 “Виробництво”	30000	
26 “Готова продукція”	150000	
31 “Рахунки в банках”	50000	
34 “Короткострокові векселі одержані”	6000	
361 “Розрахунки з вітчизняними покупцями”	10000	
362 “Розрахунки з іноземними покупцями”	5800 1000 євро	
40 “Статутний капітал”		330000
42 “Додатковий капітал”		25800
43 “Резервний капітал”		15000
44 “Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)”		16000
45 “Вилучений капітал”		10000
46 “Неоплачений капітал”	20000	
50 “Довгострокові позики”		25000
54 “Відстрочені податкові зобов’язання”		30000
60 “Короткострокові зобов’язання”		10000

1	2	3
62 "Короткострокові векселі видані"		10000
63 "Розрахунки з постачальниками та підрядниками"		5000
641 "Розрахунки за податками і платежами"		10000
67 "Розрахунки з учасниками"		5000
Баланс	541800	541800

Тема 3. Облік розрахунків із підзвітними особами

Опорний конспект, матеріал лекцій.

Дайте відповідь на запитання:

1. На підставі яких документів підзвітній особі видається аванс?
2. Назвіть терміни подання авансового звіту про витрачання підзвітних сум.
3. Що показує сальдо субрахунка 372 "Розрахунки з підзвітними особами"?
4. Що таке добові витрати?
5. Які документи після повернення з відрядження зобов'язана подати підзвітна особа до бухгалтерії?

Тести для самоконтролю

1. Підзвітними особами визнаються:

- а) матеріально відповідальні особи, які несуть повну відповідальність за збереження цінностей на підприємстві;
- б) особи, які згідно з трудовим договором зобов'язуються проводити приймання та відпуск матеріальних цінностей і грошей на підставі встановлених документів;
- в) довірені особи підприємства, які отримали грошові кошти під звіт для подальших витрат;
- г) керівник підприємства та адміністративно-управлінський персонал підприємства.

2. Яким документом оформлюється направлення працівника у відрядження?

- а) авансовим звітом;
- б) посвідченням на відрядження;
- в) наказом керівника про відрядження;
- г) всі відповіді правильні.

3. Колірнику видано під звіт 45 грн для придбання канцтоварів. Він придбав дві пачки паперу по 18 грн і 20 ручок по 0,5 грн. Визначити суму залишку (перевитрати) підзвітних сум:

- а) 1 грн — перевитрата;
- б) 1 грн — залишок;
- в) 7 грн — залишок.
- г) 0 грн.

4. Яка проводка відповідає операції “Повернуто в касу невикористані підзвітні суми”?

- а) Д-т 301 К-т 372;
- б) Д-т 301 К-т 311;
- в) Д-т 661 К-т 301;
- г) Д-т 372 К-т 301.

5. Яка проводка не відповідає операції “Відображено витрати на відрядження”?

- а) Д-т 92 К-т 372;
- б) Д-т 91 К-т 372;
- в) Д-т 23 К-т 372;
- г) Д-т 372 К-т 301.

6. Який встановлено термін для подання авансового звіту до затвердження?

- а) три робочих дні після повернення з відрядження;
- б) п'ять робочих днів після повернення з відрядження;
- в) сім робочих днів після повернення з відрядження;
- г) наступного дня після видачі готівки у підзвіт.

7. За дебетом субрахунка 372 “Розрахунки з підзвітними особами” обліковуються суми:

- а) видані під звіт;
- б) повернені не використані;
- в) підтверджені авансовими звітами та документами;
- г) відображається надходження до каси підприємства грошових документів.

8. Кредитове сальдо субрахунка 372 “Розрахунки з підзвітними особами” відображає:

- а) суму заборгованості підзвітних осіб підприємству;
- б) суму перевитрат підзвітних осіб за авансовими звітами;

- в) суму платежів, які надійшли на рахунок підприємству;
- г) сума заборгованості підзвітної особи.

9. Якщо сума авансу менша за суму витрат, прийняту за звітом, тобто підзвітна особа використала власні гроші, перевитрачені кошти їй:

- а) відшкодовуються;
- б) не відшкодовуються;
- в) відшкодовуються, але в межах норм, передбачених чинним законодавством;
- г) забороняється витратити власні кошти на господарські потреби підприємства.

10. Добові витрати — це:

- а) витрати на харчування;
- б) витрати на фінансування особистих потреб фізичної особи;
- в) витрати на харчування та фінансування інших особистих потреб фізичної особи;
- г) всі кошти, отримані під звіт на відрядження.

11. Добові витрати відшкодовуються:

- а) в єдиній сумі незалежно від статусу населеного пункту;
- б) залежно від статусу населеного пункту (столиця, обласне місто, районний центр);
- в) добові витрати не відшкодовуються;
- г) на розгляд керівника.

12. За несвоєчасне повернення “надміру витрачених” підзвітних сум встановлюється штраф у розмірі:

- а) 15 % від неповерненої суми;
- б) 50 % від неповерненої суми;
- в) 100 % від неповерненої суми;
- г) 10 неоподатковуваних мінімумів.

13. За особою, яка перебуває у відрядженні, зберігається середній зарібок:

- а) тільки за час відрядження;
- б) середній зарібок не зберігається;
- в) за час відрядження і час перебування в дорозі;
- г) тільки за час перебування в дорозі.

14. Кількість днів відрядження для сплати добових визна-чається:

- а) без урахування днів вибуття у відрядження та повернення з нього;
- б) з урахуванням дня вибуття у відрядження та дня повернення до місця постійної роботи, які зараховуються як один день;
- в) з урахуванням дня вибуття у відрядження та дня повернення до місця постійної роботи, які зараховуються як два дні;
- г) тільки з урахуванням дня вибуття у відрядження.

15. Якщо відсутні платіжні документи, які б підтверджували сплату готівкових коштів, штраф стягується:

- а) у двократному розмірі витраченої готівки;
- б) у розмірі витраченої готівки;
- в) у десятикратному розмірі витраченої готівки;
- г) штраф не стягується.

Мета завдання

Вивчення порядку відображення на рахунках бухгалтерського обліку операцій, пов'язаних з обліком розрахунків із підзвітними особами, набуття практичних навичок щодо складання оборотно-сальдового балансу, журналу реєстрації господарських операцій, рознесення господарських операцій по рахунках синтетичного обліку, складання основних форм фінансової звітності.

Що необхідно зробити:

- на підставі оборотного балансу скласти Баланс на початок звіт-ного періоду;
- на підставі даних Балансу відкрити рахунки синтетичного облі-ку;
- скласти журнал реєстрації господарських операцій;
- провести рознесення господарських операцій по рахунках син-тетичного обліку;
- скласти оборотний баланс із синтетичних рахунків на кінець звіт-ного періоду;
- скласти Баланс на кінець періоду.

Дані для виконання

Господарські операції за звітний період

1. Видано по грошовому чеку з рахунка в банку готівку на виплату відрядження в сумі 6000 грн.
2. Видатковий касовий ордер № 1. Видано з каси 450 грн головному бухгалтеру Лісовій Л. В. у підзвіт на придбання канцелярських товарів.
3. Видатковий касовий ордер № 2. Видано з каси 600 грн головному інженеру Кузьменку А. Н. на придбання запасних частин.
4. Видатковий касовий ордер № 3. Видано з каси 800 грн бригадиру цеху № 1 Романову І. В. для поїздки до м. Києва на семінар.
5. Авансовий звіт № 10 бригадира цеху № 1 Романова І. В. на витрати для поїздки до м. Києва на семінар, затверджений у сумі 600 грн, у тому числі ПДВ.
6. Авансовий звіт № 11 головного бухгалтера Лісовій В. І. на витрати для придбання канцелярських товарів на суму 200 грн, у тому числі ПДВ.
7. Авансовий звіт № 12 головного інженера Кузьменка А. Н. на витрати для придбання запасних частин у сумі 500 грн, у тому числі ПДВ.
8. Бригадиром цеху № 1 Романовим І. В. повернуто до каси невикористану підзвітну суму в повному обсязі.
9. Головним інженером Кузьменком А. Н. повернуто до каси невикористану підзвітну суму в повному обсязі.
10. Головним бухгалтером Лісовою В. І. повернуто до каси невикористану підзвітну суму 100 грн, а невикористаний залишок підзвітних сум утримано із заробітної плати.
11. Реалізовано підприємству ТОВ “Лев” готову продукцію за продажними цінами – 90000 грн, у тому числі ПДВ. Собівартість реалізованої продукції – 50000 грн.
12. Пред’явлено претензію постачальнику ТОВ “Ірвіс” за неякісні запасні частини, придбані Кузьменком А. Н.
13. Відображено нестачу канцелярських товарів, придбаних Лісовою В. І. на суму 20 грн.

Оборотно-сальдовий баланс на початок звітнього періоду

Рахунок	Сальдо на початок	
	Д	К
10 "Основні засоби"	300000	
131 "Знос (амортизація) необоротних активів"		60000
14 "Довгострокові фінансові інвестиції"	40000	
16 "Довгострокова дебіторська заборгованість"	10000	
17 "Відстрочені податкові активи"	15000	
20 "Виробничі запаси"	20000	
23 "Виробництво"	10000	
26 "Готова продукція"	59000	
31 "Рахунки в банках"	25000	
34 "Короткострокові векселі одержані"	6000	
40 "Статутний капітал"		300000
42 "Додатковий капітал"		20000
43 "Резервний капітал"		15000
44 "Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)"		16000
45 "Вилучений капітал"		10 000
46 "Неоплачений капітал"	20000	
50 "Довгострокові позики"		25000
54 "Відстрочені податкові зобов'язання"		30000
60 "Короткострокові зобов'язання"		10000
63 "Розрахунки з постачальниками та підрядниками"		3000
641 "Розрахунки за податками і платежами"		12000
67 "Розрахунки з учасниками"		4000
Баланс	505000	505000

Тема 4. Облік основних засобів

Опорний конспект, матеріал лекцій.

Дайте відповідь на запитання:

1. Що таке основні засоби? Наведіть приклади.
2. На які класифікаційні групи поділяються основні засоби з метою бухгалтерського обліку?
3. Що таке первісна вартість основних засобів? З чого вона складається?

4. На яких рахунках відображається процес надходження необоротних активів?
5. Що таке амортизація основних засобів? Які методи застосовують для нарахування амортизації необоротних активів? Поясніть їх сутність.

Тести для самоконтролю

1. Яким нормативним документом в Україні визначаються зміст, порядок визначення та оцінювання основних засобів:

- а) Законом України “Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні”;
- б) П(С)БО 7;
- в) П(С)БО 10;
- г) П(С)БО 1.

2. Як класифікуються основні засоби за функціональним призначенням?

- а) діючі і недіючі;
- б) виробничі і невиробничі;
- в) власні і орендовані;
- г) правильної відповіді немає.

3. Основні засоби в балансі відображаються:

- а) за первісною вартістю;
- б) переоціненою вартістю;
- в) ліквідаційною вартістю;
- г) залишковою вартістю.

4. Ліквідаційна вартість основних засобів – це:

- а) сума витрат, пов'язаних з придбанням та виготовленням активу;
- б) вартість необоротних активів, одержана в результаті їх переоцінки;
- в) сума коштів, яку підприємство очікує отримати в результаті реалізації (ліквідації) необоротних активів після закінчення терміну їх корисного використання;
- г) сума, за якою можна обмінювати актив між проінформованими, зацікавленими і незалежними сторонами.

5. Як розраховується індекс переоцінки?

- а) справедлива вартість об'єкта, що переоцінюється: первісна – ліквідаційна вартість;

- б) справедлива вартість об'єкта, що переоцінюється: первісна вартість об'єкта, що переоцінюється;
- в) залишкова вартість, що переоцінюється: справедлива вартість об'єкта, що переоцінюється;
- г) справедлива вартість об'єкта, що переоцінюється: залишкова вартість об'єкта, що переоцінюється.

6. Які з документів складають при оприбуткуванні основних засобів?

- а) акт на списання основних засобів;
- б) картка обліку руху основних засобів;
- в) товарно-транспортна накладна;
- г) акт прийому-передачі основних засобів.

7. Які з документів оформлюють вибуття основних засобів внаслідок фізичного або морального зносу, втрати корисності:

- а) акт приймання-здачі відремонтованих, реконструйованих та модернізованих об'єктів;
- б) видаткова накладна;
- в) акт на списання основних засобів;
- г) всі відповіді правильні.

8. Які з активів є об'єктами амортизації?

- а) транспортні засоби призначені для реалізації;
- б) земельні ділянки;
- в) будинок, взятий в оперативну оренду;
- г) машини та обладнання.

9. За яким методом амортизації ліквідаційна вартість об'єкта не враховується, а річна сума амортизації визначається як добуток залишкової вартості об'єкта на початок звітного періоду та річної норми амортизації, яка обчислюється, виходячи з терміну корисного використання об'єкта, і подвоюється?

- а) метод зменшення залишкової вартості;
- б) прямолінійний метод;
- в) кумулятивний метод;
- г) метод прискореного зменшення залишкової вартості.

10. Яка проводка відповідає операції “Придбано основні засоби за договором постачання”?

- а) Д-т 15 К-т 63;
- б) Д-т 10 К-т 311;

- в) Д-т 10 К-т 36;
- г) Д-т 63 К-т 15.

11. Яка проводка відповідає операції “Нарахована амортизація устаткування виробничого призначення”?

- а) Д-т 94 К-т 13;
- б) Д-т 23 К-т 13;
- в) Д-т 13 К-т 10;
- г) Д-т 92 К-т 13.

12. У якому розділі балансу відображаються основні засоби?

- а) оборотні активи;
- б) необоротні активи;
- в) власний капітал;
- г) довгострокові зобов'язання.

13. Для аналітичного обліку основних засобів використовують:

- а) картки обліку руху основних засобів;
- б) опис інвентарних карток з обліку основних засобів;
- в) інвентарний список основних засобів;
- г) спеціально розроблену підприємством відомість аналітичного обліку в розрізі інвентарних об'єктів основних засобів.

14. Промислове підприємство придбало вантажне авто, що було у використанні, за 4500 грн. Для приведення його в придатний для експлуатації стан було придбано шини – 450 грн, зроблено капітальний ремонт – 350 грн, перший бак пального – 150 грн. Визначте, за якою вартістю автомобіль буде взято на баланс підприємства:

- а) 5300 грн;
- б) 5450 грн;
- в) 4500 грн;
- г) 4850 грн.

15. Підприємство придбало вантажний автомобіль вартістю 30000 грн, після завершення його корисного терміну експлуатації розраховує розібрати на запчастини, сума яких становитиме 4000 грн, а витрати на розбирання – 500 грн. Якою буде сума, що амортизується:

- а) 26000 грн;
- б) 34500 грн;

- в) 26800 грн;
- г) 25500 грн.

Мета завдання

Вивчення порядку відображення на рахунках бухгалтерського обліку операцій, пов'язаних із обліком основних засобів, набуття практичних навичок щодо складання оборотно-сальдового балансу, журналу реєстрації господарських операцій, рознесення господарських операцій по рахунках синтетичного обліку, складання основних форм фінансової звітності.

Що необхідно зробити:

- на підставі оборотного балансу скласти баланс на початок звітного періоду;
- на підставі даних балансу відкрити рахунки синтетичного обліку;
- скласти журнал реєстрації господарських операцій;
- провести рознесення господарських операцій по рахунках синтетичного обліку;
- скласти оборотний баланс із синтетичних рахунків на кінець звітного періоду;
- скласти баланс на кінець періоду.

Дані для виконання

Господарські операції за звітний період

1. Підприємство здійснило попередню оплату постачальнику за автомобіль у сумі 18000 грн, у тому числі ПДВ.
2. Надійшов автомобіль від постачальника. При його реєстрації сплачено внески до Пенсійного фонду 3 % від вартості автомобіля і в ДАІ за реєстрацію – 250 грн.
3. Автомобіль введено в експлуатацію.
4. Підприємство приймає рішення про використання цього автомобіля протягом 5 років і встановлює ліквідаційну вартість у розмірі 2000 грн. При нарахуванні амортизації підприємство вибирає кумулятивний метод. Нарахувати амортизацію на цей автомобіль за місяць експлуатації.

5. Одержано цільове фінансування на будівництво адміністративного приміщення з позабюджетного фонду. Сума цільового фінансування — 100000 грн.
6. Реалізовано ТОВ “Зоря” екскаватор. Первісна вартість реалізованого об’єкта — 50000 грн; нарахований знос — 30000 грн, ціна реалізації об’єкта — 24000 грн, у тому числі ПДВ — 20 %.
7. Надійшло безоплатно від ТОВ “Калина” обладнання на суму 4000 грн.
8. Надійшли на поточний рахунок грошові кошти від покупців за реалізований екскаватор.
9. Нарахувати амортизацію виробничим методом вантажного автомобіля для виробничого призначення на кінець звітної періоду. Зафіксовано пробіг двигуна 20000 км. Первісна вартість — 10000 грн. Норма пробігу двигуна — 80000 км. Ліквідаційна вартість — 2000 грн.
10. У результаті аварії автомобіль став не придатним для експлуатації і було прийнято рішення про його ліквідацію. Первісна вартість — 10000 грн, ліквідаційна вартість — 1000 грн. Після демонтажу залишилися деякі запасні частини, що можуть бути ще використані, на 700 грн.
11. Здійснено переоцінку будівель і споруд, справедлива вартість яких становить 120000 грн. У попередньому звітному періоді було знижено їх ціну на суму 15000 грн.

Таблиця 4

Оборотно-сальдовий баланс на початок звітної періоду

Рахунки	Сальдо на початок	
	Д	К
1	2	3
10 “Основні засоби”	300000	
103 “Будинки та споруди”	100000	
104 “Машини та обладнання”	100000	
105 “Транспортні засоби”	100000	
131 “Знос основних засобів”		60000
1313 “Будинки та споруди”		30000
1314 “Машини та обладнання”		20000
1315 “Транспортні засоби”		10000
14 “Довгострокові фінансові інвестиції”	60000	

1	2	3
20 "Виробничі запаси"	20000	
23 "Виробництво"	10000	
26 "Готова продукція"	13000	
31 "Рахунки в банках"	55000	
34 "Короткострокові векселі одержані"	6000	
40 "Статутний капітал"		285000
42 "Додатковий капітал"		18000
43 "Резервний капітал"		13000
44 "Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)"		16000
46 "Неоплачений капітал"	10000	
50 "Довгострокові позики"		25000
54 "Відстрочені податкові зобов'язання"		30000
60 "Короткострокові зобов'язання"		8000
62 "Короткострокові векселі видані"		1000
63 "Розрахунки з постачальниками та підрядниками"		3000
641 "Розрахунки за податками і платежами"		12000
67 "Розрахунки з учасниками"		3000
Баланс	474000	474000

Тема 5. Облік у виробництві

Опорний конспект, матеріал лекцій.

Дайте відповідь на запитання:

1. Як визначаються запаси згідно з П(С)БО 9?
2. Що включають до складу запасів?
3. Які вам відомі методи оцінювання вибуття запасів?
4. Які основні види первинних документів із обліку запасів вам відомі?
5. Який метод обліку вибуття запасів ви вважаєте найефективнішим і в якому випадку?

Тести для самоконтролю

1. Що означає бухгалтерський запис Д 23 К201?

- а) списання матеріалів на виробництво;
- б) оприбуткування сировини;
- в) списання матеріалів на адміністративні витрати;
- г) списання матеріалів на загальновиробничі потреби.

2. Як обліковуються виробничі запаси у бухгалтерії підприємства?

- а) у натурально-вартісному виразі;
- б) у натуральному (кількісному виразі);
- в) у вартісному виразі;
- г) усі відповіді правильні.

3. До якої групи рахунків належить рахунок 20 “Виробничі запаси”?

- а) регулюючі;
- б) основні;
- в) операційні;
- г) збірно-розподільчі.

4. В якій оцінці відображаються в обліку виробничі запаси?

- а) за первісною вартістю;
- б) за цінами продажу;
- в) у плановій собівартості;
- г) у відпускних цінах.

5. Яким записом відображаються в обліку оприбуткування напівфабрикати власного виробництва?

- а) Д-т 25 К-т 63;
- б) Д-т 25 К-т 23;
- в) Д-т 202 К-т 63;
- г) Д-т 23 К-т 25.

6. Операційний цикл — це:

- а) проміжок часу між купівлею та реалізацією товарів;
- б) проміжок часу між придбанням запасів та отриманням продукції;
- в) проміжок часу між придбанням запасів для здійснення діяльності та отримання коштів від реалізації виробленої з них продукції або товарів;
- г) правильною відповіді немає.

7. Яка проводка відповідає операції “Погашено заборгованість за товари, роботи і послуги перед постачальниками”?

- а) Д-т 631 К-т 311;
- б) Д-т 301 К-т 311;
- в) Д-т 361 К-т 311;
- г) Д-т 37 К-т 311.

8. Чиста реалізаційна вартість — це:

- а) дисконтована вартість майбутніх платежів;
- б) сума поточної дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги з вирахуванням резерву сумнівних боргів;
- в) сума заборгованості дебіторів підприємству на певну дату;
- г) всі відповіді правильні.

9. Яке П(С)БО регулює облік запасів?

- а) 7;
- б) 9;
- в) 10;
- г) 16.

10. До первісної вартості запасів не включається:

- а) сума ввізного мита;
- б) сума непрямих податків;
- в) відсотки за користування позиками на придбання запасів;
- г) правильні відповіді а) і в).

11. П(С)БО 9 не поширюється на облік:

- а) незавершених робіт за будівельними контрактами;
- б) фінансових активів;
- в) виробничих запасів;
- г) правильні відповіді а) і б).

12. Облік запасних частин проводиться на рахунку:

- а) 22;
- б) 203;
- в) 207;
- г) 28.

13. На рахунку 26 проводиться облік:

- а) виробничих запасів;
- б) товарів;
- в) готової продукції;
- г) свій варіант відповіді.

14. Який метод вибуття запасів на виробництво уже, як правило, не використовується?

- а) ФІФО;
- б) метод ідентифікованої собівартості;
- в) метод середньозваженої собівартості;
- г) ЛІФО.

15. За дебетом рахунка 23 відображаються:

- а) витрати по внутрішньому і зовнішньому браку;
- б) прямі витрати, виробничі накладні витрати, витрати від браку продукції;
- в) адміністративні витрати;
- г) витрати на збут.

Мета завдання

Вивчення порядку відображення на рахунках бухгалтерського обліку операцій, пов'язаних із виробництвом продукції, набуття практичних навичок щодо складання оборотно-сальдового балансу, журналу реєстрації господарських операцій, рознесення господарських операцій по рахунках синтетичного обліку, складання основних форм фінансової звітності.

Що необхідно зробити:

- на підставі оборотного балансу скласти Баланс на початок звітного періоду;
- на підставі даних Балансу відкрити рахунки синтетичного обліку;
- скласти журнал реєстрації господарських операцій;
- провести рознесення господарських операцій по рахунках синтетичного обліку;
- скласти оборотний баланс із синтетичних рахунків на кінець звітного періоду;
- скласти Баланс на кінець періоду.

Дані для виконання

Господарські операції за звітний період

1. Перераховано з рахунка банку аванс за виробничі запаси ТОВ “Еліта” в сумі 18000 грн, у тому числі ПДВ.
2. Прийнято на склад виробничих запасів від ТОВ “Еліта”.
3. Видано зі складу згідно з лімітно-забірною картою на виробництво виробничих запасів – 10000 грн.
4. Одержано рахунок від АТ “Обленерго” і списано вартість електроенергії на витрати:
  - виробничі – 3000 грн;
  - адміністративні – 2000 грн.

Визначити податковий кредит.

5. нараховано заробітну плату працівникам виробництва в сумі 15000 грн.
 Утримано із заробітної плати працівників:
- податок з доходів фізичних осіб — 1950 грн;
  - збір у Фонди — 450 грн.
- Нараховано на ФОП відрахування на соціальні заходи на заробітну плату працівників виробництва — 5250 грн.
6. Списано з виробництва фактичну собівартість остаточного браку в сумі 250 грн.
7. Зазнано витрат на виправлення браку: матеріали — 350 грн, напівфабрикати — 60 грн.
8. Списано витрати від браку на собівартість продукції.
9. Здано з виробництва на склад готової продукції — 20000 грн.
10. Відвантажено ВАТ “Левіт” готову продукцію:
- продажна вартість — 24000 грн, у тому числі ПДВ;
  - собівартість реалізації 10000 грн.
11. Одержано від ВАТ “Левіт” вексель в оплату відвантаженої продукції, нараховані відсотки за одержаний вексель — 10 %;

Таблиця 5

Оборотно-сальдовий баланс на початок звітного періоду

Рахунок	Сальдо на початок	
	Д	К
1	2	3
10 “Основні засоби”	300000	
131 “Знос (амортизація) необоротних активів”		60000
14 “Довгострокові фінансові інвестиції”	65000	
20 “Виробничі запаси”	20000	
23 “Виробництво”	10000	
26 “Готова продукція”	13000	
31 “Рахунки в банках”	25000	
34 “Короткострокові векселі одержані”	6000	
40 “Статутний капітал”		260000
42 “Додатковий капітал”		18000
43 “Резервний капітал”		13000
44 “Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)”		16000

1	2	3
46 “Неоплачений капітал”	10000	
50 “Довгострокові позики”		25000
54 “Відстрочені податкові зобов’язання”		30000
60 “Короткострокові зобов’язання”		8000
62 “Короткострокові векселі видані”		1000
63 “Розрахунки з постачальниками та підрядниками”		3000
641 “Розрахунки за податками і платежами”		12000
67 “Розрахунки з учасниками”		3000
Баланс	449000	449000

Тема 6. Облік власного капіталу

Опорний конспект, матеріал лекцій.

Дайте відповідь на запитання:

1. Дайте визначення власного капіталу. Розкрийте основний зміст складових власного капіталу.
2. Де реєструється сума статутного капіталу?
3. Що таке вилучений капітал?
4. Як обчислюється сума нерозподіленого прибутку?
5. З якою метою на підприємстві створюється резервний капітал?

Тести для самоконтролю

1. Згідно із П(С)БО 2 власним капіталом визнається:

- а) початкова сума коштів, що утворюється за рахунок безкоштовного отримання активів;
- б) початкова сума капіталу підприємства, що утворюється за рахунок відрахувань з прибутку;
- в) частина активів, що утворюється за рахунок до оцінки основних засобів, а також за рахунок різниці між продажною та номінальною вартістю акцій;
- г) частина в активах підприємства, що залишається після вирахування його зобов’язань.

2. Що не є складовою власного капіталу?

- а) резервний капітал;
- б) основний капітал;
- в) нерозподілений прибуток (непокритий збиток);
- г) пайовий капітал.

3. В якому розділі балансу відображається власний капітал?

- а) 1-й розділ пасиву;
- б) 3-й розділ пасиву;
- в) 4-й розділ пасиву;
- г) 1-й розділ активу.

4. Додатковий капітал – це:

- а) частина власного капіталу, що утворюється за рахунок дооцінки основних засобів, безкоштовного отримання активів, а також за рахунок різниці між продажною та номінальною вартістю акцій;
- б) частина власного капіталу підприємства, що утворюється за рахунок відрахувань з прибутку;
- в) сума статутного капіталу, яка на дату реєстрації підприємства заявлена, але фактично не внесена замовниками;
- г) правильної відповіді немає.

5. За якою сумою відображається в обліку та фінансовій звітності статутний капітал?

- а) справедлива вартість акцій власної емісії, які розміщені серед акціонерів;
- б) у сумі, що зареєстрована в установчих документах як сукупність внесків засновників підприємства;
- в) у розмірі заборгованості власників по внесках, які вони повинні вкласти в капітал підприємства;
- г) у сумі перевищення вартості продажу акцій над номінальною вартістю.

6. Емісійний дохід як складова додаткового капіталу – це:

- а) дохід за вкладаннями у цінні папери або в нерухомість, обчислений в повному обсязі до вирахування податків, відрахувань;
- б) дохід, отриманий від інвестицій в асоційовані підприємства;
- в) дохід у грошовому вираженні, обчислений без урахування купівельної спроможності грошей, рівня цін, інфляції;
- г) сума перевищення доходів, отриманих підприємством від первинного випуску власних акцій та інших корпоративних прав, над номіналом таких акцій.

7. Який мінімальний розмір статутного капіталу для акціонерного капіталу?

- а) 100 мінімальних заробітних плат;
- б) 1250 мінімальних заробітних плат;

- в) не встановлено обмежень;
- г) 1500 мінімальних заробітних плат.

8. За якими напрямками збільшується статутний капітал?

- а) випуск нових акцій;
- б) зростання номінальної вартості акції;
- в) обмін облігацій на акції;
- г) всі відповіді правильні.

9. Призначення резервного капіталу на підприємстві:

- а) виплата дивідендів акціонерам на прості акції;
- б) додаткова емісія цінних паперів;
- в) покриття непередбачених збитків;
- г) всі відповіді правильні.

10. На якому рахунку обліковується дооцінка (зниження оцінки) необоротних активів і фінансових інструментів?

- а) 43;
- б) 423;
- в) 424;
- г) 425.

11. Яка проводка відповідає операції “Зареєстровано розмір статутного капіталу”?

- а) Д-т 40 К-т 46;
- б) Д-т 31 К-т 40;
- в) Д-т 31 К-т 46;
- г) Д-т 46 К-т 40.

12. Яка проводка відповідає операції “Збільшення статутного капіталу за рахунок дооцінки основних засобів”?

- а) Д-т 43 К-т 46;
- б) Д-т 423 К-т 40;
- в) Д-т 10 К-т 40;
- г) Д-т 423 К-т 46.

13. За яких обставин виникає вилучений капітал?

- а) невнесення засновниками суми коштів або майна, яке вони зобов’язались передати до статутного капіталу;
- б) отримання збитку протягом звітного року, який потребує погашення;

- в) виплата дивідендів по акціях;
- г) викуп акцій власної емісії в учасників товариства.

14. Яка проводка відповідає операції “Сформований резервний капітал”?

- а) Д-т 443 К-т 43;
- б) Д-т 40 К-т 43;
- в) Д-т 31 К-т 43;
- г) Д-т 43 К-т 46.

15. Нерозподілений прибуток — це:

- а) сума, на яку доходи перевищують пов'язані з ними витратами;
- б) прибуток, який залишається після всіх його вилучень, що здійснюється за рішенням власників;
- в) прибуток, який виникає внаслідок різниці між ринковою вартістю цінних паперів, за якою їх реалізують кінцевому інвесторові;
- г) прибуток, отриманий в результаті реалізації додаткової одиниці продукції.

Мета завдання

Вивчення порядку відображення на рахунках бухгалтерського обліку операцій, пов'язаних із обліком власного капіталу, набуття практичних навичок щодо складання оборотно-сальдового балансу, журналу реєстрації господарських операцій, рознесення господарських операцій по рахунках синтетичного обліку, складання основних форм фінансової звітності.

Що необхідно зробити:

- на підставі оборотного балансу скласти Баланс на початок звітного періоду;
- на підставі даних Балансу відкрити рахунки синтетичного обліку;
- скласти журнал реєстрації господарських операцій;
- провести рознесення господарських операцій по рахунках синтетичного обліку;
- скласти оборотний баланс із синтетичних рахунків на кінець звітного періоду;
- скласти Баланс на кінець періоду.

Дані для виконання

Господарські операції за звітний період

- 10 % нерозподіленого прибутку за попередній звітний рік спрямовано на поповнення резервного капіталу.
- Нараховано дивіденди акціонерам за попередній звітний період у сумі 4000 грн.
- Нараховано оголошені дивіденди за привілейованими акціями за рахунок резервного капіталу на суму 5000 грн.
- Підприємство приймає рішення збільшити свій статутний капітал за рахунок нерозподіленого прибутку за минулий рік.
- Здійснено підписку на додатковий випуск 2000 акцій. Номінальна вартість однієї акції – 2 грн. У договорі із засновниками визначена вартість розміщення акцій – 2,5 грн.
- Здійснено оплату акцій грошовими коштами на суму 3000 грн.
- Здійснено оплату акцій основними засобами на суму 2000 грн.
- Підприємство викупило за грошові кошти 500 власних акцій номінальною вартістю 2 грн. Протягом звітного періоду 200 з викуплених акцій було продано за ціною 3 грн, а 300 акцій – анульовано.
- Справедлива вартість безоплатно одержаних транспортних засобів адміністративного призначення становить 16000 грн. Нарахована амортизація за звітний період 9000 грн.
- На кінець звітного періоду справедлива вартість транспортних засобів становить 80000 грн.
- Збільшено статутний капітал за рахунок обміну облігацій на прості акції на суму 6000 грн.

Таблиця 6

Оборотно-сальдовий баланс на початок звітного періоду

Рахунок	Сальдо на початок	
	Д	К
1	2	3
10 "Основні засоби"	300000	
103 "Будинки та споруди"	100000	
104 "Машини та обладнання"	100000	
105 "Транспортні засоби"	100000	
131 "Знос основних засобів"		60000
1313 "Будинки та споруди"		30000
1314 "Машини та обладнання"		20000
1315 "Транспортні засоби"		10000

1	2	3
14 “Довгострокові фінансові інвестиції”	35000	
20 “Виробничі запаси”	20000	
23 “Виробництво”	10000	
26 “Готова продукція”	13000	
31 “Рахунки в банках”	31000	
34 “Короткострокові векселі одержані”	6000	
40 “Статутний капітал”		260000
42 “Додатковий капітал”		18000
43 “Резервний капітал”		13000
44 “Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)”		16000
46 “Неоплачений капітал”	10000	
50 “Довгострокові позики”		25000
54 “Відстрочені податкові зобов’язання”		6000
60 “Короткострокові зобов’язання”		8000
62 “Короткострокові векселі видані”		1000
63 “Розрахунки з постачальниками та підрядниками”		3000
641 “Розрахунки за податками і платежами”		12000
67 “Розрахунки з учасниками”		3000
Баланс	425000	425000

Тема 7. Облік оплати праці та розрахунків з персоналом

Опорний конспект, матеріал лекцій.

Дайте відповідь на запитання:

1. Що таке заробітна плата?
2. Який розмір мінімальної заробітної плати нині встановлено законодавством?
3. Назвіть фонди обов’язкового державного соціального страхування.
4. Дайте визначення основній та додатковій заробітній платі.
5. Дайте визначення відпустці. Яку тривалість відпустки встановлено законодавством?

Тести для самоконтролю

1. Основна заробітна плата — це:

- a) готівкові кошти, одержані підприємством для оплати праці, але не виплачені у встановлений термін підприємством окремим фізичним особам — працівникам підприємства;

- б) встановлений законодавством розмір заробітної плати за простій, некваліфіковану працю, нижче якого не може здійснюватися оплата за виконану працівником місячну, погодинну норму праці (обсяг роботи);
- в) винагорода за виконану роботу згідно з встановленими нормами праці (нормами часу, виробітком, обслуговування, посадовими обов'язками);
- г) всі відповіді правильні.

2. Що не входить до складу додаткової заробітної плати:

- а) винагорода за виконану роботу відповідно до визначених норм праці;
- б) винагорода за трудові досягнення;
- в) винагорода за особливі умови праці;
- г) винагорода за час простою не з вини працівника.

3. Який документ є підставою для зарахування працівника до штату підприємства?

- а) наказ або розпорядження керівника підприємства;
- б) заява працівника;
- в) трудова книжка;
- г) всі відповіді правильні.

4. Які документи використовуються для обліку відпрацьованого часу?

- а) особова картка (форма П-2);
- б) таблиць обліку використання робочого часу (форма П-14, П-13);
- в) листок обліку простоїв (форма П-16);
- г) всі відповіді правильні.

5. Якою проводкою слід відобразити операцію “Нарахована заробітна плата працівникам адміністративно-управлінського персоналу”?

- а) Д-т 91 К-т 661;
- б) Д-т 23 К-т 661;
- в) Д-т 661 К-т 92;
- г) Д-т 92 К-т 661.

6. Якою проводкою слід відобразити операцію “Депоновано заробітну плату”?

- а) Д-т 661 К-т 30;
- б) Д-т 94 К-т 661;

- в) Д-т 661 К-т 662;
- г) Д-т 661 К-т 651.

7. Що не належить до обов'язкових утримань із заробітної плати?

- а) профспілкові внески;
- б) прибутковий податок;
- в) утримання до Пенсійного фонду;
- г) утримання до Фонду соціального страхування.

8. Яка ставка податку з доходу фізичних осіб?

- а) 13 %;
- б) 20 %;
- в) диференційована шкала ставок;
- г) 15 %.

9. За якою ставкою здійснюється утримання із заробітної плати до Фонду соціального страхування на випадок безробіття:

- а) 2 %;
- б) 1 %;
- в) 0,5 %;
- г) 1 % і 2 %, якщо об'єкт оподаткування перевищує 150 грн за місяць.

10. Якою проводкою слід відобразити операцію “Утримана із заробітної плати працівників частина витрат від браку, допущеного з вини працівника”?

- а) Д-т 661 К-т 30;
- б) Д-т 661 К-т 374;
- в) Д-т 661 К-т 24;
- г) Д-т 661 К-т 372.

11. Нарховано заробітну плату в розмірі 450 грн. Визначте суму утримань до Пенсійного фонду і відобразьте на рахунках бухгалтерського обліку:

- а) Д-т 661 К-т 651 — 9 грн;
- б) Д-т 661 К-т 651 — 4 грн;
- в) Д-т 651 К-т 661 — 9 грн;
- г) Д-т 661 К-т 652 — 4 грн.

12. Яку суму заробітної плати слід нарахувати працівникові у звітному місяці, оклад якого за штатним розписом становить 264 грн? У звітному місяці – 24 робочих днів. Працівник через сімейні обставини не вийшов на роботу один день:

- а) 264 грн;
- б) 276,6 грн;
- в) 253 грн;
- г) 193,6 грн.

13. В якому розмірі виплачуватиметься допомога по тимчасовій непрацездатності для робітників, які мають страховий стаж від 5 до 8 років?

- а) 50 % середньої заробітної плати;
- б) 60 % середньої заробітної плати;
- в) 80 % середньої заробітної плати;
- г) 100 % середньої заробітної плати.

14. В якому розмірі роботодавці повинні нараховувати збір на обов'язкове соціальне страхування?

- а) 2,9 % від суми фактичних витрат на оплату праці;
- б) 1,3 % від суми фактичних витрат на оплату праці;
- в) 0,5 % від суми фактичних витрат на оплату праці;
- г) 1 % або 2 % від суми фактичних витрат на оплату праці.

15. Якою проводкою слід відобразити операцію “Нарахований збір на обов'язкове страхування на випадок безробіття робітників основного виробництва”?

- а) Д-т 23 К-т 653;
- б) Д-т 661 К-т 652;
- в) Д-т 652 К-т 23;
- г) Д-т 652 К-т 661.

Мета завдання

Вивчення порядку відображення на рахунках бухгалтерського обліку операцій, пов'язаних із обліком розрахунків за виплатами працівників, набуття практичних навичок щодо складання оборотно-сальдового балансу, журналу реєстрації господарських операцій, рознесення господарських операцій по рахунках синтетичного обліку, складання основних форм фінансової звітності.

Що необхідно зробити:

- на підставі оборотного балансу скласти Баланс на початок звітного періоду;
- на підставі даних Балансу відкрити рахунки синтетичного обліку;
- скласти журнал реєстрації господарських операцій;
- провести рознесення господарських операцій по рахунках синтетичного обліку;
- скласти оборотний баланс із синтетичних рахунків на кінець звітного періоду;
- скласти Баланс на кінець періоду.

Дані для виконання

Господарські операції за звітний період

1. Нарахувати заробітну плату головному інженеру Левченку В. О., якщо він у звітному місяці відпрацював 22 дні при 24 робочих (один святковий – 7-годинний день). Його місячний оклад – 1600 грн. Крім того, йому нараховано премію у розмірі 20 % від заробітної плати за місяць.
2. Нарахувати погодинну оплату праці робітнику II розряду Іванченку А. А., якщо він відпрацював згідно з табелем обліку використання робочого часу за звітний місяць цього року 155 год і годинна тарифна ставка становить 7 грн 00 коп, а відсоток премії – 25 %.
3. Нарахувати відрядно-преміальну оплату праці, якщо працівник Кравченко В. Р. повинен виготовити у звітному місяці 120 виробів з розцінкою 5,50 грн, а виготовив фактично 150 виробів.
За кожен одиницю продукції перевиконання норми нараховується премія в розмірі 35 %.
Утримано із заробітної плати працівника (засновника товариства з обмеженою відповідальністю) 200 грн, що спрямовано на погашення його заборгованості за внесками до статутного фонду.
4. Нарахувати оплату праці на підставі акту прийому виконаних робіт, де зазначено, що ТОВ “Зоря” в особі генерального директора Круховського П. Л. доручає громадянину Міронику І. П. протягом 15 днів виконувати такі роботи:

- фарбування 16 вікон у цеху № 1 — розцінка 40,50 грн за одне вікно;
- фарбування 25 дверей в цеху № 1 — розцінка 23,20 грн за одні двері.

Утримано із заробітної плати страхових внесків на добровільне страхування працівника в сумі 5 грн.

5. Нарахувати відрядно-прогресивну оплату праці токарю Петрову П. Р., якщо за нормою він повинен був виготовити у звітному місяці 200 виробів, а виготовив — 255, розцінка в межах норми становить 4,60 грн за одиницю продукції, а вище норми збільшується на 65 %. Із заробітної плати утримано суму допущеного браку — 50 грн.
6. У звітному місяці головному бухгалтеру Вовченку І. В. надано відпустку яка становить 24 календарні дні. Його загальний заробіток за 12 місяців — 3500 грн.
7. Нараховано оплату праці Іванову П. Р., який брав участь у ліквідації наслідків стихійного лиха в сумі 500 грн.
8. Нараховано оплату праці Караїму І. В., який зайнятий на роботі з ліквідування основних засобів, у сумі 450 грн.
9. Розрахунково-платіжна відомість; накладні (внутрішньогосподарського призначення). Утримано із заробітної плати вартість виданої продукції в рахунок оплати праці:
Кравченко В. Р. — 180 грн;
Іванченко А. А. — 120 грн.
10. Перераховані кошти з поточного рахунка на карткові рахунки працівників.

Таблиця 7

Оборотно-сальдовий баланс на початок звітного періоду

Рахунок	Сальдо на початок	
	Д	К
1	2	3
10 “Основні засоби”	300000	
131 “Знос (амортизація) необоротних активів”		70000
14 “Довгострокові фінансові інвестиції”	70000	
20 “Виробничі запаси”	20000	
23 “Виробництво”	10000	
26 “Готова продукція”	15000	

1	2	3
31 "Рахунки в банках"	90000	
34 "Короткострокові векселі одержані"	5000	
361 "Розрахунки з вітчизняними покупцями"	10000	
40 "Статутний капітал"		320000
42 "Додатковий капітал"		19000
43 "Резервний капітал"		13000
44 "Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)"		26000
45 "Вилучений капітал"	10000	
46 "Неоплачений капітал"		25000
50 "Довгострокові позики"		30000
60 "Короткострокові зобов'язання"		8000
62 "Короткострокові векселі видані"		1000
63 "Розрахунки з постачальниками та підрядниками"		3000
641 "Розрахунки за податками і платежами"		12000
67 "Розрахунки з учасниками"		3000
Баланс	530000	530000

Тема 8. Облік доходів, витрат і фінансових результатів

Опорний конспект, матеріал лекцій.

Дайте відповідь на запитання:

1. Які П(С)БО формують інформацію про витрати і доходи?
2. Поясніть економічну сутність принципу нарахування та відповідності доходів і витрат.
3. Які загальні умови визнання доходу?
4. За якими ознаками можна класифікувати витрати?
5. Що таке фінансовий результат?

Тести для самоконтролю

1. Який нормативний документ розкриває принципи визнання та регулює порядок обліку доходів підприємства?

- а) Закон України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність";
- б) Закон України "Про оподаткування прибутку підприємств";
- в) П(С)БО 3;
- г) П(С)БО 15.

2. Який з видів діяльності визнається операційним?

- а) будь-який вид діяльності особи, спрямований на отримання доходу в грошовій, матеріальній або нематеріальній формах, у випадку якщо безпосередня участь цієї особи в організації такої діяльності є регулярною, постійною і суттєвою;
- б) придбання і реалізація необоротних активів, а також фінансових інвестицій, які не є складовою еквівалентів грошових коштів;
- в) діяльність, що призводить до змін розміру і складу власного і позикового капіталу підприємства;
- г) діяльність підприємства, пов'язана з виробництвом або реалізацією продукції, що є головною метою створення підприємства і забезпечує основну частину його доходу.

3. Яка проводка відповідає операції “Відвантажено товар по купцю”?

- а) Д-т 361 К-т 702;
- б) Д-т 28 К-т 702;
- в) Д-т 702 К-т 28;
- г) Д-т 30 К-т 701.

4. Дивіденди — це:

- а) плата за використання грошових коштів, їх еквівалентів або сум, заборгованих підприємству;
- б) платежі за використання нематеріальних активів підприємства (торговельних марок, авторських прав);
- в) частина чистого прибутку, розподілена між учасниками (власниками) відповідно до частки їхньої участі у власному капіталі підприємства;
- г) визначений дохід з капіталу майна або земельної ділянки, що не потребує від своїх отримувачів підприємницької діяльності.

5. Яка проводка відповідає операції “Нарахування доходів у вигляді відсотків”?

- а) Д-т 36 К-т 731;
- б) Д-т 373 К-т 732;
- в) Д-т 38 К-т 733;
- г) Д-т 732 К-т 373.

6. У чому сутність принципу відповідності доходів і витрат?

- а) фінансовий результат визначають, порівнюючи доходи звітного періоду з витратами понесеними для отримання цих доходів;

- б) фінансовий результат визначають, порівнюючи всі надходження грошових коштів звітного періоду з витратами та амортизаційними відрахуваннями;
- в) доходи повинні визнаватися на момент понесених витрат;
- г) всі відповіді правильні.

7. В яких формах фінансової звітності міститься інформація про фінансові результати діяльності?

- а) Звіт про рух грошових коштів;
- б) Звіт про фінансовий результат;
- в) Примітки до фінансової звітності;
- г) всі відповіді правильні.

8. Витрати, згідно із П(С)БО 16, — це:

- а) зменшення економічних вигод у вигляді вибуття активів або збільшення зобов'язань, що призводять до зменшення власного капіталу;
- б) зменшення економічних вигод у вигляді зменшення зобов'язань або вибуття активів, що призводять до зменшення власного капіталу;
- в) збільшення економічних вигод у вигляді зменшення зобов'язань або надходження активів, що призводять до зменшення власного капіталу;
- г) зменшення економічних вигод у вигляді надходження активів або збільшення зобов'язань, що призводять до зменшення власного капіталу.

9. Що не включається до складу економічних елементів, за якими здійснюється групування витрат згідно з П(С)БО 16?

- а) матеріальні затрати;
- б) витрати на оплату праці;
- в) інші операційні витрати;
- г) адміністративні витрати.

10. Яка проводка відповідає операції “Списано витрати на збут на фінансові результати”?

- а) Д-т 93   К-т 791;
- б) Д-т 791   К-т 93;
- в) Д-т 793   К-т 93;
- г) Д-т 93   К-т 701.

11. Ставки податку на прибуток:

- а) 25 %;
- б) 20 %;
- в) 400 %;
- г) усі варіанти правильні.

12. Яка проводка відповідає операції “Відображено непокритий збиток звітного періоду”?

- а) Д-т 442 К-т 791;
- б) Д-т 791 К-т 441;
- в) Д-т 791 К-т 98;
- г) Д-т 441 К-т 791.

13. До прямих матеріальних витрат належать:

- а) використані тара і тарні матеріали;
- б) витрачені паливо-мастильні матеріали адміністративним персоналом;
- в) витрачена сировина для виготовлення продукції;
- г) всі відповіді правильні.

14. Які з витрат не відносять до складу адміністративних витрат?

- а) витрати на зв'язок;
- б) витрати на врегулювання спорів у судових органах;
- в) амортизацію нематеріальних активів, які призначені для апарату управління;
- г) витрати на здійснення технологічного контролю за виробничими процесами та якістю продукції.

15. Яка проводка відповідає операції “Списано виробничі запаси на загальногосподарські потреби”?

- а) Д-т 91 К-т 20;
- б) Д-т 92 К-т 20;
- в) Д-т 20 К-т 91;
- г) Д-т 93 К-т 20.

Мета завдання

Вивчення порядку відображення на рахунках бухгалтерського обліку операцій, пов'язаних із обліком доходів, витрат і фінансових результатів, набуття практичних навичок зі складання оборотно-сальдового балансу, журналу реєстрації господарських операцій, роз-

несення господарських операцій по рахунках синтетичного обліку, складання основних форм фінансової звітності.

Що необхідно зробити:

- на підставі оборотного балансу скласти Баланс на початок звіт-ного періоду;
- на підставі даних Балансу відкрити рахунки синтетичного облі-ку;
- скласти журнал реєстрації господарських операцій;
- провести рознесення господарських операцій по рахунках син-тетичного обліку;
- скласти оборотний баланс із синтетичних рахунків на кінець звіт-ного періоду;
- скласти Баланс на кінець періоду.

Дані для виконання

Господарські операції за звітний період

1. Відвантажено ТОВ “Карпати” товарів:
  - продажна вартість — 36000 грн, у тому числі ПДВ;
  - собівартість реалізованих товарів — 12000 грн.
2. Одержано від ТОВ “Карпати” вексель в оплату відвантаженої продукції, нараховані відсотки за одержаний вексель — 5 %.
3. Реалізовано покупцям складське приміщення:
  - первинна вартість реалізованого об’єкта — 25000 грн;
  - нарахований знос — 10000 грн;
  - ціна реалізації об’єкта — 24000 грн.
4. Отриманий дохід (у сумі збільшення частки інвестора у капіталі) від інвестицій в асоційоване підприємство в сумі 5000 грн.
5. Підприємство одержало 1 квітня попередню оплату, яка дорів-нює сумі місячної орендної плати 3000 грн. Надано послугу (нарахована орендна плата за квітень місяць) у сумі 3000 грн, у тому числі ПДВ. Собівартість орендної послуги — 2000 грн.
6. Нараховано штрафи, пені, неустойки за порушення з боку пос-тачальників господарських договорів — 500 грн.
7. Отримано на поточний рахунок підприємства довгострокову позику банку в сумі 10000 грн терміном на три роки під 60 % річних. Відсотки сплачуються щорічно.
8. Нарахована заробітна плата:
  - працівникам, які пов’язані із збутом товарів — 1000 грн.

Нараховані на ФОП відрахування на соціальні заходи на заробітну плату працівників:

- працівникам, які пов'язані зі збутом товарів — 350 грн.
9. Нарахована амортизація основних засобів адміністративного призначення — 8000 грн.
  10. Внаслідок стихійного лиха окремо розташоване складське приміщення виявилось непридатним для використання. Об'єкт було застраховано на суму 10000 грн. Підприємство прийняло рішення про його ліквідацію через обставини, що склалися:
    - первинна вартість ліквідованого об'єкта — 30000 грн;
    - нарахований знос — 12000 грн;
    - витрати на розбирання об'єкта — 1000 грн;
    - оприбутковані матеріальні цінності — 500 грн;
    - страхова компанія компенсувала заподіяні збитки на суму 10000 грн.

Таблиця 8

Оборотно-сальдовий баланс на початок звітного періоду

Рахунок	Сальдо на початок	
	Д	К
1	2	3
10 "Основні засоби"	310000	
131 "Знос (амортизація) необоротних активів"		50000
14 "Довгострокові фінансові інвестиції"	65000	
20 "Виробничі запаси"	20000	
23 "Виробництво"	25000	
28 "Товари"	40000	
31 "Рахунки в банках"	25000	
34 "Короткострокові векселі одержані"	6000	
40 "Статутний капітал"		348500
42 "Додатковий капітал"		10000
43 "Резервний капітал"		10000
44 "Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)"		16000
46 "Неоплачений капітал"	20000	
50 "Довгострокові позики"		20000
54 "Відстрочені податкові зобов'язання"		10000
60 "Короткострокові зобов'язання"		5000

1	2	3
62 “Короткострокові векселі видані”		2000
63 “Розрахунки з постачальниками та підрядниками”		3000
641 “Розрахунки за податками і платежами”		12000
65 “Розрахунки за страхуванням”		500
66 “Розрахунки за виплатами працівникам”		1000
67 “Розрахунки з учасниками”		23000
Баланс	511000	511000

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. *Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні*: Закон України від 16.07.99 № 996-XIV, зі змін. і допов.
2. *Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 “Загальні вимоги до фінансової звітності”*: Наказ Міністерства України від 31.03.99 № 87.
3. *Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 “Баланс”*: Наказ Міністерства України від 31.03.99 № 87.
4. *Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 3 “Звіт про фінансові результати”*: Наказ Міністерства України від 31.03.99 № 87.
5. *Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 4 “Звіт про рух грошових коштів”*: Наказ Міністерства України від 31.03.99 № 87.
6. *Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 5 “Звіт про власний капітал”*: Наказ Міністерства України від 31.03.99 № 87.
7. *Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 6 “Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах”*: Наказ Міністерства України від 28.05.99 № 137.
8. *Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 “Основні засоби”*: Наказ Міністерства України від 27.04.2000 № 92.
9. *Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 “Нематеріальні активи”*: Наказ Міністерства України від 18.10.99 № 242.
10. *Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 “Запаси”*: Наказ Міністерства України від 20.10.99 № 246.
11. *Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 “Дебіторська заборгованість”*: Наказ Міністерства України від 08.11.99 № 237.
12. *Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 “Зобов’язання”*: Наказ Міністерства України від 31.01.2000 № 20.

13. *Положення* (стандарт) бухгалтерського обліку 12 “Фінансові інвестиції”: Наказ Мінфіну України від 26.04.2000 № 91.
14. *Положення* (стандарт) бухгалтерського обліку 13 “Фінансові інструменти”: Наказ Мінфіну України від 30.11.01 № 559.
15. *Положення* (стандарт) бухгалтерського обліку 14 “Оренда”: Наказ Мінфіну України від 28.07.2000 № 181.
16. *Положення* (стандарт) бухгалтерського обліку 15 “Дохід”: Наказ Мінфіну України від 29.11.99 № 290.
17. *Положення* (стандарт) Бухгалтерського обліку 16 “Витрати”: Наказ Мінфіну України від 31.12.99 № 318.
18. *Положення* (стандарт) бухгалтерського обліку 17 “Податок на прибуток”: Наказ Мінфіну України від 28.12.2000 № 353.
19. *Положення* (стандарт) бухгалтерського обліку 18 “Будівельні контракти”: Наказ Мінфіну України від 28.04.01 № 1.
20. *Положення* (стандарт) бухгалтерського обліку 19 “Об’єднання підприємств”: Наказ Мінфіну України від 07.07.99 № 163.
21. *Положення* (стандарт) бухгалтерського обліку 20 “Консолідована фінансова звітність”: Наказ Мінфіну України від 30.07.99 № 176.
22. *Положення* (стандарт) бухгалтерського обліку 21 “Вплив змін валютних курсів”: Наказ Мінфіну України від 10.08.2000 № 193.
23. *Положення* (стандарт) бухгалтерського обліку 22 “Вплив інфляції”: Наказ Мінфіну України від 28.02.02 № 147.
24. *Положення* (стандарт) бухгалтерського обліку 23 “Розкриття інформації щодо пов’язаних сторін”: Наказ Мінфіну України від 16.06.01 № 303.
25. *Положення* (стандарт) бухгалтерського обліку 24 “Прибуток на акцію”: Наказ Мінфіну України від 16.07.01 № 344.
26. *Положення* (стандарт) бухгалтерського обліку 25 “Фінансовий звіт суб’єкта малого підприємництва”: Наказ Мінфіну України від 25.02.2000 № 39.
27. *Положення* (стандарт) бухгалтерського обліку 26 “Виплати працівникам”: Наказ Мінфіну України від 28.10.03 № 601.
28. *Положення* (стандарт) бухгалтерського обліку 27 “Діяльність що припиняється”: Наказ Мінфіну від 07.11.03 № 617.
29. *Положення* (стандарт) бухгалтерського обліку 28 “Зменшення корисності активів”: Наказ Мінфіну України від 24.12.04 № 817.
30. *Положення* (стандарт) бухгалтерського обліку 29 “Фінансова звітність за сегментами”: Наказ Мінфіну України від 19.05.05 № 412.

31. *Бухгалтерський облік та фінансова звітність в Україні: Навч. посіб.* // За ред. С. Ф. Голова. — Дніпропетровськ: ТОВ “Баланс-Клуб”, 2001 — 832 с.
32. *Голов С. Ф., Костюченко В. М., Кравченко І. Ю., Ямборко Г. А.* Фінансовий облік: Підруч. для студ. вищ. навч. закл., напрям “Економіка і підприємництво”, спец. “Облік і аудит” / С. Ф. Голова (ред.). — К.: Лібра, 2005. — 976 с.
33. *Нашкерська Г. В.* Бухгалтерський облік: Навч. посіб. — К.: Центр навч. літ., 2004. — 460 с.
34. *Пушкар М. С.* Фінансовий облік: Підручник. — Тернопіль: Карт-бланк, 2002 р.
35. *Ткаченко Н. М.* Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність. — К.: Алерта, 2006. — 1080 с.
36. *Шот А. П.* Фінансовий облік. — К.: ЦУЛ, 2004. — 165 с.

Додаткова

37. *Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування: Закон України від 09.07.03 № 1058-IV, із змін. і допов.*
38. *Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності: Закон України від 23.09.99 № 1105-XIV, із змін. і допов.*
39. *Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття: Закон України від 02.03.2000 № 1533-III, зі змін. та допов.*
40. *Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування у зв’язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами зумовленими народженням та похованням: Закон України від 18.01.01 № 2240-III, зі змін. та допов.*
41. *План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов’язань і господарських операцій підприємств і організацій: Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.99 № 291.*
42. *Положення про ведення касових операцій в національній валюті в Україні: Постанова Правління Національного банку України від 15.12.04 № 637.*
43. *Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку: Наказ Міністерства фінансів України від 24.05.95 № 88.*
44. *Примітки до річної фінансової звітності: Наказ Міністерства фінансів України від 29.11.2000 № 302.*

45. *Інструкція* про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Наказ Мінфіну України від 30.11.99 № 291.
46. *Бухгалтерський облік* в галузях економіки: Підруч. для студ. вищ. навч. закл. / В. Б. Захожай, М. Ф. Базась, М. М. Матюха, В. М. Базась; За ред. В. Б. Захожая, М. Ф. Базася. — К.: МАУП, 2005. — 968 с.
47. *Лень В. С., Гливенко В. В.* Звітність підприємства: Підручник. — 2-ге вид., переробл. і допов. — К.: Центр навч. літ., 2006. — 612 с.
48. *Лишленко О. В.* Бухгалтерський облік: Навч. посіб. — К.: Центр навч. літ., 2005. — 632 с.
49. *М'якота В.* Бухгалтерський облік на малих підприємствах. — Х.: Фактор, 2004. — 328 с.
50. *Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку.* — К.: ФПБАУ, 2003. — 736 с.

МАУП

ДОДАТКИ

Додаток 1

ПЛАН рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств та організацій

Синтетичні рахунки (рахунки першого порядку)		Синтетичні рахунки (рахунки другого порядку)		Сфера застосування
Код	Назва	Код	Назва	
Клас 1. Необоротні активи				
10	Основні засоби	101	Земельні ділянки	Усі види діяльності
		102	Капітальні витрати на поліпшення земель	
		103	Будинки та споруди	
		104	Машини та обладнання	
		105	Транспортні засоби	
		106	Інструменти, прилади, інвентар	
		107	Робоча і продуктивна худоба	
		108	Багаторічні насадження	
		109	Інші основні засоби	
11	Інші необоротні матеріальні активи	111	Бібліотечні фонди	Усі види діяльності
		112	Малоцінні необоротні матеріальні активи	
		113	Тимчасові (нетитульні) споруди	
		114	Природні ресурси	
		115	Інвентарна тара	
		116	Предмети прокату	
		117	Інші необоротні матеріальні активи	
12	Нематеріальні активи	121	Права користування природними ресурсами	Усі види діяльності
		122	Права користування майном	
		123	Права на знаки для товарів і послуг	
		124	Права на об'єкти промислової власності	
		125	Авторські та суміжні з ними права	
		127	Інші нематеріальні активи	

Синтетичні рахунки (рахунки першого порядку)		Синтетичні рахунки (рахунки другого порядку)		Сфера застосу- вання
Код	Назва	Код	Назва	
13	Знос (амортизація) необоротних активів	131	Знос основних засобів	Усі види діяльності
		132	Знос інших необоротних матеріальних активів	
		133	Накопичена амортизація нематеріальних активів	
14	Довгострокові фінансові інвестиції	141	Інвестиції пов'язаним сторонам за методом обліку участі в капіталі	Усі види діяльності
		142	Інші інвестиції пов'язаним сторонам	
		143	Інвестиції непов'язаним сторонам	
15	Капітальні інвестиції	151	Капітальне будівництво	Усі види діяльності
		152	Придбання (виготовлення) основних засобів	
		153	Придбання (виготовлення) інших необоротних матеріальних активів	
		154	Придбання (створення) нематеріальних активів	
		155	Формування основного стада	
16	Довгострокова дебіторська заборгованість	161	Заборгованість за майно, що передано у фінансову оренду	Усі види діяльності
		162	Довгострокові векселі одержані	
		163	Інша дебіторська заборгованість	
17	Відстрочені податкові активи		За видами відстрочених податкових активів	Усі види діяльності
18	Інші необоротні активи		За видами активів	Усі види діяльності
19	Гудвіл при придбанні	191	Гудвіл	Усі види діяльності
		192	Негативний гудвіл	Усі види діяльності
Клас 2. Запаси				
20	Виробничі запаси	201	Сировина і матеріали	Усі види діяльності
		202	Купівельні напівфабрикати та комплектуючі вироби	
		203	Паливо	
		204	Тара й тарні матеріали	
		205	Будівельні матеріали	
		206	Матеріали, передані в переробку	
		207	Запасні частини	

Синтетичні рахунки (рахунки першого порядку)		Синтетичні рахунки (рахунки другого порядку)		Сфера застосування
Код	Назва	Код	Назва	
		208	Матеріали сільськогосподарського призначення	Усі види діяльності
		209	Інші матеріали	
21	Тварини на вирощуванні та відгодівлі	211	Молодняк тварин на вирощуванні	Сільське господарство, підприємства інших галузей з підсобним сільськогосподарським виробництвом
		212	Тварини на відгодівлі	
		213	Птиця	
		214	Звірі	
		215	Кролі	
		216	Сім'ї бджіл	
		217	Доросла худоба, що вибракувана з основного стада	
		218	Худоба, що прийнята від населення для реалізації	
22	Малоцінні та швидкозношувані предмети		За видами предметів	Усі види діяльності
23	Виробництво		За видами виробництва	Усі види діяльності
24	Брак у виробництві		За видами продукції	Галузі матеріального виробництва
25	Напівфабрикати		За видами напівфабрикатів	Промисловість
26	Готова продукція		За видами продукції	Промисловість, сільське господарство та ін.
27	Продукція сільськогосподарського виробництва		За видами продукції	Сільське господарство, підприємства інших галузей з підсобним сільськогосподарським виробництвом

Синтетичні рахунки (рахунки першого порядку)		Синтетичні рахунки (рахунки другого порядку)		Сфера застосу- вання
Код	Назва	Код	Назва	
28	Товари	281	Товари на складі	Усі види діяльності
		282	Товари в торгівлі	
		283	Товари на комісії	
		284	Тара під товарами	
		285	Торгова націнка	
29	.....			
Клас 3. Кошти, розрахунки та інші активи				
30	Каса	301	Каса в національній валюті	Усі види діяльності
		302	Каса в іноземній валюті	
31	Рахунки в банках	311	Поточні рахунки в національній валюті	Усі види діяльності
		312	Поточні рахунки в іноземній валюті	
		313	Інші рахунки в банку в національній валюті	
		314	Інші рахунки в банку в іноземній валюті	
32	.....			
33	Інші кошти	331	Грошові документи в національній валюті	Усі види діяльності
		332	Грошові кошти в іноземній валюті	
		333	Грошові кошти в дорозі в національній валюті	
		334	Грошові кошти в дорозі в іноземній валюті	
34	Короткострокові векселі одержані	341	Короткострокові векселі, одержані в національній валюті	Усі види діяльності
		342	Короткострокові векселі, одержані в іноземній валюті	
35	Поточні фінансові інвестиції	351	Еквіваленти грошових коштів	Усі види діяльності
		352	Інші поточні фінансові інвестиції	
36	Розрахунки з покупцями та замовниками	361	Розрахунки з вітчизняними покупцями	Усі види діяльності
		362	Розрахунки з іноземними покупцями	
		363	Розрахунки з учасниками ПФГ	

Синтетичні рахунки (рахунки першого порядку)		Синтетичні рахунки (рахунки другого порядку)		Сфера застосування
Код	Назва	Код	Назва	
37	Розрахунки з різними дебіторами	371	Розрахунки за виданими авансами	Усі види діяльності
		372	Розрахунки з підзвітними особами	
		373	Розрахунки за нарахованими доходами	
		374	Розрахунки за претензіями	
		375	Розрахунки за відшкодуванням завданих збитків	
		376	Розрахунки за позиками членам кредитних спілок	
		377	Розрахунки з іншими дебіторами	
38	Резерв сумнівних боргів		За дебіторами	Усі види діяльності
39	Витрати майбутніх періодів		За видами витрат	Усі види діяльності
Клас 4. Власний капітал та забезпечення зобов'язань				
40	Статутний капітал		За видами капіталу	Усі види діяльності
41	Пайовий капітал		За видами капіталу	Усі види діяльності
42	Додатковий капітал	421	Емісійний дохід	Усі види діяльності
		422	Інший вкладений капітал	
		423	Дооцінка активів	
		424	Безоплатно одержані необоротні активи	
		425	Інший додатковий капітал	
43	Резервний капітал		За видами капіталу	Усі види діяльності
44	Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)	441	Прибуток нерозподілений	Усі види діяльності
		442	непокриті збитки	
		443	Прибуток, використаний у звітному році	
45	Вилучений капітал	451	Вилучені акції	Усі види діяльності
		452	Вилучені вклади й паї	
		453	Інший вилучений капітал	
46	Неоплачений капітал		За видами капіталу	Усі види діяльності

Синтетичні рахунки (рахунки першого порядку)		Синтетичні рахунки (рахунки другого порядку)		Сфера застосування
Код	Назва	Код	Назва	
47	Забезпечення майбутніх витрат і платежів	471	Забезпечення виплат відпусток	Усі види діяльності
		472	Додаткове пенсійне забезпечення	
		473	Забезпечення гарантійних зобов'язань	
		474	Забезпечення інших витрат і платежів	
48	Цільове фінансування і цільові надходження		За об'єктами фінансування	Усі види діяльності
49	Страхові резерви	491	Технічні резерви	Страхова діяльність
		492	Резерви по страхуванню життя	
		493	Частка перестраховиків у технічних резервах	
		494	Частка перестраховиків у резервах по страхуванню життя	
		495	Результат зміни технічних резервів	
		496	Результат зміни резервів по страхуванню життя	
Клас 5. Довгострокові зобов'язання				
50	Довгострокові позики	501	Довгострокові кредити банків у національній валюті	Усі види діяльності
		502	Довгострокові кредити банків в іноземній валюті	
		503	Відстрочені довгострокові кредити банків у національній валюті	
		504	Відстрочені довгострокові кредити банків в іноземній валюті	
		505	Інші довгострокові позики в національній валюті	
		506	Інші довгострокові позики в іноземній валюті	
51	Довгострокові векселі видані	511	Довгострокові векселі, видані в національній валюті	Усі види діяльності
		512	Довгострокові векселі, видані в іноземній валюті	
52	Довгострокові зобов'язання за облігаціями	521	Зобов'язання за облігаціями	Усі види діяльності
		522	Премія за випущеними облігаціями	
		523	Дисконт за випущеними облігаціями	

Синтетичні рахунки (рахунки першого порядку)		Синтетичні рахунки (рахунки другого порядку)		Сфера застосування
Код	Назва	Код	Назва	
53	Довгострокові зобов'язання з оренди	531	Зобов'язання з фінансової оренди	Усі види діяльності
		532	Зобов'язання з оренди цілісних майнових комплексів	
54	Відстрочені податкові зобов'язання		За видами зобов'язань	Усі види діяльності
55	Інші довгострокові зобов'язання		За видами зобов'язань	Усі види діяльності
56	.....			
57	.....			
58	.....			
59	.....			
Клас 6. Поточні зобов'язання				
60	Короткострокові позики	601	Короткострокові кредити банків у національній валюті	Усі види діяльності
		602	Короткострокові кредити банків в іноземній валюті	
		603	Відстрочені короткострокові кредити банків у національній валюті	
		604	Відстрочені короткострокові кредити банків в іноземній валюті	
		605	Прострочені позики в національній валюті	
		606	Прострочені позики в іноземній валюті	
61	Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	611	Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями в національній валюті	Усі види діяльності
		612	Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями в національній валюті	
62	Короткострокові векселі видані	621	Короткострокові векселі, видані в національній валюті	Усі види діяльності
		622	Короткострокові векселі, видані в іноземній валюті	
63	Розрахунки з постачальниками та підрядниками	631	Розрахунки з вітчизняними постачальниками	Усі види діяльності
		632	Розрахунки з іноземними постачальниками	
		633	Розрахунки з учасниками ПФГ	

Синтетичні рахунки (рахунки першого порядку)		Синтетичні рахунки (рахунки другого порядку)		Сфера застосування
Код	Назва	Код	Назва	
64	Розрахунки за податками й платежами	641	Розрахунки за податками	Усі види діяльності
		642	Розрахунки за обов'язковими платежами	
		643	Податкові зобов'язання	
		644	Податковий кредит	
65	Розрахунки за страхуванням	651	За пенсійним забезпеченням	Усі види діяльності
		652	За соціальним страхуванням	
		653	За страхуванням на випадок безробіття	
		654	За індивідуальним страхуванням	
		655	За страхуванням майна	
66	Розрахунки за виплатами працівникам	661	Розрахунки за заробітною платою	Усі види діяльності
		662	Розрахунки з депонентами	
		663	Розрахунки за іншими виплатами	
67	Розрахунки з учасниками	671	Розрахунки за нарахованими дивідендами	Усі види діяльності
		672	Розрахунки за іншими виплатами	
68	Розрахунки за іншими операціями	681	Розрахунки за авансами одержаними	Усі види діяльності
		682	Внутрішні розрахунки	
		683	Внутрішньогосподарські розрахунки	
		684	Розрахунки за нарахованими відсотками	
69	Доходи майбутніх періодів		За видами доходів	Усі види діяльності
Клас 7. Доходи і результати діяльності				
70	Доходи від реалізації	701	Дохід від реалізації готової продукції	Усі види діяльності
		702	Дохід від реалізації товарів	
		703	Дохід від реалізації робіт і послуг	
		704	Вирахування з доходу	
		705	Перестраховання	
71	Інший операційний дохід	711	Дохід від реалізації іноземної валюти	Усі види діяльності
		712	Дохід від реалізації інших оборотних активів	
		713	Дохід від операційної оренди активів	
		714	Дохід від операційної курсової різниці	

Синтетичні рахунки (рахунки першого порядку)		Синтетичні рахунки (рахунки другого порядку)		Сфера застосування
Код	Назва	Код	Назва	
		715	Одержані штрафи, пені, неустойки	
		716	Відшкодування раніше списаних активів	
		717	Дохід від списання кредиторської заборгованості	
		718	Дохід від безоплатно одержаних оборотних активів	
		719	Інші доходи від операційної діяльності	
72	Дохід від участі в капіталі	721	Дохід від інвестицій в асоційовані підприємства	Усі види діяльності
		722	Дохід від спільної діяльності	
		723	Дохід від інвестицій в дочірні підприємства	
73	Інші фінансові доходи	731	Дивіденди одержані	Усі види діяльності
		732	Відсотки одержані	
		733	Інші доходи від фінансових операцій	
74	Інші доходи	741	Дохід від реалізації фінансових інвестицій	Усі види діяльності
		742	Дохід від реалізації необоротних активів	
		743	Дохід від реалізації майнових комплексів	
		744	Дохід від неопераційної курсової різниці	
		745	Дохід від безоплатно одержаних активів	
		746	Інші доходи від звичайної діяльності	
75	Надзвичайні доходи	751	Відшкодування збитків від надзвичайних подій	Усі види діяльності
		752	Інші надзвичайні доходи	
76	Страхові платежі		За видами страхування	Усі види діяльності
77	.....			
78	.....			
79	Фінансові результати	791	Результат операційної діяльності	Усі види діяльності
		792	Результат фінансових операцій	
		793	Результат іншої звичайної діяльності	
		794	Результат надзвичайних подій	

Синтетичні рахунки (рахунки першого порядку)		Синтетичні рахунки (рахунки другого порядку)		Сфера застосування
Код	Назва	Код	Назва	
Клас 8. Витрати за елементами				
80	Матеріальні витрати	801	Витрати сировини й матеріалів	Усі види діяльності
		802	Витрати купівельних напівфабрикатів та комплектуючих виробів	
		803	Витрати палива й енергії	
		804	Витрати тари й тарних матеріалів	
		805	Витрати будівельних матеріалів	
		806	Витрати запасних частин	
		807	Витрати матеріалів сільськогосподарського призначення	
		808	Витрати товарів	
		809	Інші матеріальні витрати	
		81	Витрати на оплату праці	
812	Премії та заохочення			
813	Компенсаційні виплати			
814	Оплата відпусток			
815	Оплата іншого невідпрацьованого часу			
816	Інші витрати на оплату праці			
82	Відрахування на соціальні заходи	821	Відрахування на пенсійне забезпечення	Усі види діяльності
		822	Відрахування на соціальне страхування	
		823	Страхування на випадок безробіття	
		824	Відрахування на індивідуальне страхування	
83	Амортизація	831	Амортизація основних засобів	Усі види діяльності
		832	Амортизація інших необоротних матеріальних активів	
		833	Амортизація нематеріальних активів	
84	Інші операційні витрати		За видами витрат	Усі види діяльності
85	Інші затрати		За видами затрат	Усі види діяльності
86	.....			
87	.....			
88	.....			
89	.....			

Синтетичні рахунки (рахунки першого порядку)		Синтетичні рахунки (рахунки другого порядку)		Сфера застосування
Код	Назва	Код	Назва	
Клас 9. Витрати діяльності				
90	Собівартість реалізації	901	Собівартість реалізованої готової продукції	Усі види діяльності
		902	Собівартість реалізованих товарів	
		903	Собівартість реалізованих робіт і послуг	
		904	Страхові виплати	
91	Загальновиробничі витрати		За видами витрат	Усі види діяльності
92	Адміністративні витрати		За видами витрат	Усі види діяльності
93	Витрати на збут		За видами витрат	Усі види діяльності
94	Інші витрати операційної діяльності	941	Витрати на дослідження і розробки	Усі види діяльності
		942	Собівартість реалізованої іноземної валюти	
		943	Собівартість реалізованих виробничих запасів	
		944	Сумнівні та безнадійні борги	
		945	Втрати від операційної курсової різниці	
		946	Втрати від знецінення запасів	
		947	Нестачі і втрати від псування цінностей	
		948	Визнані штрафи, пені, неустойки	
949	Інші витрати операційної діяльності			
95	Фінансові витрати	951	Відсотки за кредит	Усі види діяльності
		952	Інші фінансові витрати	
96	Втрати від участі в капіталі	961	Втрати від інвестицій в асоційовані підприємства	Усі види діяльності
		962	Втрати від спільної діяльності	
		963	Втрати від інвестицій в дочірні підприємства	
97	Інші витрати	971	Собівартість реалізованих фінансових інвестицій	
		972	Собівартість реалізованих необоротних активів	

Синтетичні рахунки (рахунки першого порядку)		Синтетичні рахунки (рахунки другого порядку)		Сфера застосування
Код	Назва	Код	Назва	
		973	Собівартість реалізованих майнових комплексів	Усі види діяльності
		974	Втрати від неопераційних курсових різниць	
		975	Уцінка необоротних активів і фінансових інвестицій	
		976	Списання необоротних активів	
		977	Інші витрати звичайної діяльності	
98	Податки на прибуток	981	Податки на прибуток від звичайної діяльності	Усі види діяльності
		982	Податки на прибуток від надзвичайних подій	
99	Надзвичайні витрати	991	Втрати від стихійного лиха	Усі види діяльності
		992	Втрати від техногенних катастроф і аварій	
		993	Інші надзвичайні витрати	
Клас 10. Позабалансові рахунки				
01	Орендовані необоротні активи		За видами активів	Усі види діяльності
		021	Устаткування, прийняте для монтажу	
		022	Матеріали, прийняті для переробки	
02	Активи на відповідальному зберіганні	023	Матеріальні цінності на відповідальному зберіганні	Усі види діяльності
		024	Товари, прийняті на комісію	
		025	Майно в довірчому управлінні	
03	Контрактні зобов'язання		За видами зобов'язань	Усі види діяльності
04	Непередбачені активи й зобов'язання	041	Непередбачені активи	Усі види діяльності
		042	Непередбачені зобов'язання	Усі види діяльності
05	Гарантії та забезпечення надані		За видами гарантій та забезпечень отриманих	Усі види діяльності
06	Гарантії та забезпечення отримані		За видами гарантій та забезпечень отриманих	Усі види діяльності
07	Списані активи	071	Списана дебіторська заборгованість	Усі види діяльності
		072	Невідшкодовані нестачі і втрати від псування цінностей	Усі види діяльності
08	Бланки суворого обліку		За видами бланків	Усі види діяльності
09	Амортизація			Усі види діяльності

БАЛАНС

Форма № 1 Код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:			
залишкова вартість	010		
первісна вартість	011		
накопичена амортизація	012		
Незавершене будівництво	020		
Основні засоби:			
залишкова вартість	030		
первісна вартість	031		
Знос	032		
Довгострокові біологічні активи:			
справедлива (залишкова) вартість	035		
первісна вартість	036		
накопичена амортизація	037		
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	040		
інші фінансові інвестиції	045		
Довгострокова дебіторська заборгованість	050		
Відстрочені податкові активи	060		
Інші необоротні активи	070		
Разом за розділом I	080		
II. Оборотні активи			
Запаси:			
виробничі запаси	100		
тварини на вирощуванні та відгодівлі	110		
незавершене виробництво	120		
готова продукція	130		
товари	140		
Векселі одержані	150		
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:			

1	2	3	4
чиста реалізаційна вартість	160		
первісна вартість	161		
резерв сумнівних боргів	162		
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
з бюджетом	170		
за виданими авансами	180		
з нарахованих доходів	190		
із внутрішніх розрахунків	200		
Інша поточна дебіторська заборгованість	210		
Поточні фінансові інвестиції	220		
Грошові кошти та їх еквіваленти:			
в національній валюті	230		
в іноземній валюті	240		
Інші оборотні активи	250		
Разом за розділом II	260		
III. Витрати майбутніх періодів	270		
Баланс	280		

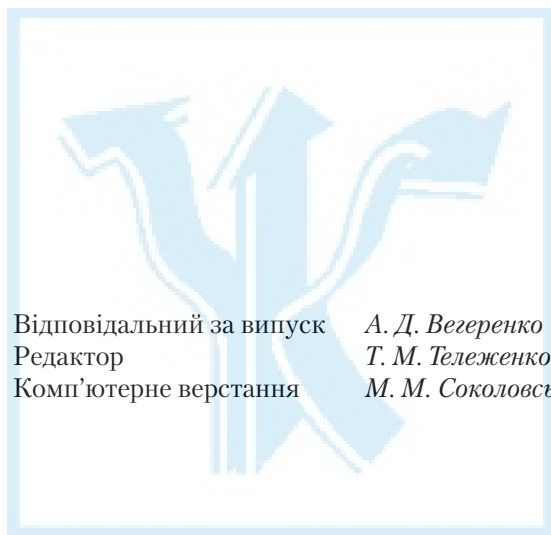
Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Статутний капітал	300		
Пайовий капітал	310		
Додатковий вкладений капітал	320		
Інший додатковий капітал	330		
Резервний капітал	340		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	350		
Неоплачений капітал	360	0	0
Вилучений капітал	370	0	0
Разом за розділом I	380		
II. Забезпечення наступних витрат і платежів			
Забезпечення виплат персоналу	400		
Інші забезпечення	410		
Цільове фінансування	420		
Разом за розділом II	430		

1	2	3	4
III. Довгострокові зобов'язання			
Довгострокові кредити банків	440		
Інші довгострокові фінансові зобов'язання	450		
Відстрочені податкові зобов'язання	460		
Інші довгострокові зобов'язання	470		
Разом за розділом III	480		
IV. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	500		
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	510		
Векселі видані	520		
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	530		
Поточні зобов'язання за розрахунками:			
з одержаних авансів	540		
з бюджетом	550		
з позабюджетних платежів	560		
зі страхування	570		
з оплати праці	580		
з учасниками	590		
із внутрішніх розрахунків	600		
Інші поточні зобов'язання	610		
Разом за розділом IV	620		
V. Доходи майбутніх періодів	630		
Баланс	640		

МАУП

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	3
Зміст самостійної роботи	4
Список літератури	48
Додатки	52

Відповідальний за випуск	<i>А. Д. Вегеренко</i>
Редактор	<i>Т. М. Тележенко</i>
Комп'ютерне верстання	<i>М. М. Соколовська</i>

МАУП

Зам. № ВКЦ-3206

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП